MAATALOUS

Siellä on kasvava keskiluokka, joka haluaa ostaa laadukkaita elintarvikkeita ja on valmis maksamaan niistä. Suomi pystyy tätä laatua tarjoamaan. **KONSULTTI PEKKA HONKALA VENÄJÄSTÄ**

Kerääjäkasvien hyötyjä testataan Pirkanmaalla

Pirkanmaalla on ryhdytty keräämään tietoa kerääjäkasvien tuottamista hyödyistä varhaisperunaviljelyksillä. Pro Agria Etelä-Suomen Ympäristökompassi-hankkeen tavoitteena on selvittää, millaisia hyötyjä varhaisperunan noston jälkeen kylvettävästä kerääjäkasvista voisi lohkon viljelykunnolle ja ravinnevalumille olla.

Varhaisperuna korjataan pääsääntöisesti elokuun alkuun mennessä.

Noston jälkeen maa jää useimmiten paljaaksi vaille eroosioriskiä pienentävää ja ravinteita sitovaa kasvipeitettä.

Perunan jälkeen maassa on sidottavaksi erityisesti perunalta käyttämättä jäänyttä typpeä seuraavan viljelykasvin käyttöön. Typensidonnan lisäksi kerääjäkasvi tuottaa maan rakennetta parantavaa biomassaa perunanviljelyn kuluttamaan maahan.

Kerääjäkasvi vähentää myös tautiriskiä ja torjuu tehokkaasti peruna-ankeroista (MT 7.8.).

Hankkeen kerääjäkasvikoe perustettiin Orivedelle **Tuomo Lepistön** varhaisperunalohkolle. Lohkolle kylvettiin heinäkuun lopussa öljyretikkakasvusto.

Lohkolla mitataan kerääjäkasvin typensitomiskykyä mittaamalla maan liukoista typpeä öljyretikka-alalta ja paljaaksi jätetyltä verranteelta.

Mittaukset toistetaan ensi keväänä. Tavoitteena on saada tietoa myös ravinteiden säilymisestä seuraavan kasvin käyttöön.

Ympäristökompassi-hanke on perustanut myös aluskasvikoeruutuja eri puolille Pirkanmaata.

Ruuduilla testataan raiheiniä yksin ja yhdessä valkoapilan kanssa eri viljojen aluskasvina.

Hankkeen edustajien mukaan aluskasvit eivät ole silmämääräisesti arvioiden kilpailleet liian aggressiivisesti satokasvien kanssa.

Puintien jälkeen selviää, miten hyvin ne peittävät pellon pinnan ja täyttävät tehtävänsä typensitojina.

Pro Agria Etelä-Suomen kerääjäkasvikoe on osa vuosina 2012–2014 toteutettavaa Pirkanmaan Ympäristökompassi-hanketta, joka tähtää maatalouden vesistökuormituksen vähentämiseen valuma-aluekohtaisesti ja tilatasolla.

JUHANI REKU

Keltakukkainen öljyretikka on sekä perunalle että sokerijuurikkaalle sopiva kerääjä- ja saneerauskasvi. Se torjuu perunalohkoilta tehokkaasti ankeroista.

Puinnit edenneet viime viikon jälkeen hitaasti

Puinnit ovat edistyneet Viljaalan yhteistyöryhmän (Vyr) laatiman puintikatsauksen mukaan hitaasti.

Viljelijöiden hermoja ovat koetelleet viime viikon rankat sadekuurot. Ne pysäyttivät puinnit monin paikoin täysin useiksi päiviksi.

Puinteja päästiin osassa maata jatkamaan viikonloppuna, mutta maanantaina Suomen ylitse pyyhkäissyt saderintama toi peltotöihin taas pakollisen tauon. Kasvustot ovat myös lakoontuneet.

Monilla lohkoilla sade on pehmittänyt pellon pintaa niin, että töiden jatkaminen vaatii usean päivän poudan.

Vyr:n tietolähteenä olevat asiantuntijaraatilaiset arvioivat, että pääosa rukiista ja yli puolet syysvehnästä on puituna ainakin Uudellamaalla, Kymenlaaksossa ja Varsinais-Suomessa.

Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa ja Savossa rukiin puinti on lähellä puoltaväliä ja syysvehnän puinteja on aloiteltu. Säät ovat hidastaneet myös aikaisten ohrien ja kaurojen puinteja. Niiden puinnit ovat vielä varsin alussa.

Syysviljojen kylvöala vielä arvoitus

Vyr tiedusteli tämän viikon kyselyssään raatilaisiltaan myös arviota syysviljojen ja -öljykasvien viljelyalasta. Viljelijät ovat etukäteen ilmaisseet suunnittelevansa syyskylvöisten kasvien viljelyalan kasvattamista.

Valtaosa vastaajista arveli, että syysviljojen viljelyalassa ei olisi tapahtumassa suurta muutosta.

Viime vuonna syyskylvöisten kasvien kylvöala jäi sateisen syksyn takia tavanomaista pienemmäksi.

Halukkuutta viljelyalan kasvattamiseen vaikuttaisi raatilaisten mukaan olevan muun muassa Uudellamaalla, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Monella tilalla syysviljojen kylvöt ovat vielä edessäpäin ja kylvöjen toteutumiseen vaikuttaa lähiviikkojen sää ja puintien edistyminen.

Syysöljykasvien kylvöt on pääosin jo tehty.

JUHANI REKU

Tilaa kuivuritäyttö. Nyt.

MPÖ2 Premium

MPÖ2 Premium on käytössä edullisin moottoripolttoöljy. Se ylittää markkinoilla olevien perinteisten moottoripolttoöljyjen ominaisuudet puhtaana pitävien ja pesevien tehoaineiden ansiosta. Suuttimet ja ruiskupumppu pysyvät puhtaina ja optimaalisissa säädöissä. **Säästöä polttoainekulutukseen ja huoltokustannuksiin.**

Teho OPTI Premium

Teho Opti Premium on puolestaan käytössä edullisin polttoöljy lämmityslaitteisiin ja se sopii myös erinomaisesti kuivurikäyttöön. Teho Opti Premium pitää suuttimet ja palopinnat puhtaampina sekä puhdistaa aiemman lian. **Säästöä lämmitys- ja huoltokustannuksiin.**

Tilaa netistä **www.st1.fi** tai soita **0800 166 266**.

st1

Hyvä satokausi hellii perunanviljelijöitä

Perunasato on hyvä, mutta hinta alhaalla. ”Ruokaperunan hinta on ollut Suomessa tänä vuonna koko Euroopan alhaisin”, peruna-alan yrittäjä Timo Myllymäki huomauttaa.

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Kauhajokelainen Timo Myllymäki esitteli ruokaperunaa perunantuottajien peltopäivillä Jepualla.

UUSIKAARLEPYY (MT)
Peruna-alan yrittäjät kohtasivat Uudenkaarlepyyn Jepualla keskiviikkona ja Kristiinankaupungin Dagsmarkissa torstaina järjestetyillä perunantuottajien peltopäivillä. Tapahtuma pidettiin tänä vuonna toista kertaa.

Näytteilleasettajana Jepualla ollut peruna-alan yrittäjä **Timo Myllymäki** Kauhajoelta kehuu kuluvaa satokautta varsin hyväksi.

”Tämän vuoden erikoisuus on, että ruokaperunan hinta on ollut Suomessa koko Euroopan halvinta.”

Myllymäki luottaa eritoten siihen, että vientimarkkinat Venäjälle toimivat jatkossakin.

Perunamies **Aki Aunola** huomauttaa, etteivät kysyntä ja satokausi kulje aina käsi kädessä.

”Lisäksi satoja on hyvin vaikeaa ennustaa tässä vaiheessa vuotta. Parina viime vuonna jo hyvältä näyttänyt sato on mennyt pilalle sateiden vuoksi nostovaiheessa.”

”Tavoitteena on, että peltopäivät järjestetään jatkossa joka toinen vuosi eri puolilla peruna-Suomea”, kertoo **Juhani Rahko** Pro Agriasta.

Elintarvikkeiden kauppatase miinuksella

Suomalaisten elintarvikkeiden viennin arvo vuonna 2011 oli 1,6 miljardia, tuonti neljä miljardia.

”Vienti on kasvussa, mutta kahvin, vihannesten ja hedelmien tuonnin takia kauppatase elintarvikepuolella on reilusti miinuksella”, Jepualla keskiviikkona puhunut konsultti **Pekka Honkala** huomauttaa.

Honkalan mielestä esimerkiksi perunapakkausten kehitystyöhön on keskityttävä, ja samalla uusia markkinoita on etsittävä maan rajojen ulkopuolelta.

”Pietari, Moskova ja Petroskoi ovat lähialueitamme. Siellä ovat kasvavat markkinat.”

”Olisi suosittava kotimaista”

Kouvolalainen **Jari Frantsi** käytti pakkaajan puheenvuoron. Alalla 23 vuotta toimineen yrittäjän mielestä Suomessa pitäisi syödä lähtökohtaisesti vain kotimaista ruokaa.

”Lähiruokapuhe on silkkaa puppua niin kauan, kun kuluttajat ostavat ulkomaista. En ymmärrä miksi tänne ängetään ulkomaista perunaa, onhan sitä omastakin takaa. Nyt viljelijää viedään kuin pässiä narussa”, Frantsi pahoittelee.

Peltopäivien kaukaisimmat vieraat saapuivat Jepualle Skotlannista saakka.

”Kaikessa viljelyssä olisi keskityttävä siihen, että maaperän biologinen, kemiallinen ja fysikaalinen tila ovat tasapainossa. Tämän kolmion varaan rakentuvat viljelystä saatava hyvä taloudellinen tulos sekä luonnon hyvinvointi”, esitelmöi skottilaisen Glenside -yhtiön toimitusjohtaja **Ian Robertson**.

JUKKA KOIVULA

Perunan vienti Venäjälle vetää yhä

UUSIKAARLEPYY (MT)
Venäjä näyttäytyy edelleen houkuttelevana suuntana kotimaisen perunan viennille, vaikka Venäjä asetti EU:sta tuotavalle perunalle tuontikiellon heinäkuun alussa.

Siemen- ja ruokaperunaa ei saa tällä hetkellä viedä itänaapuriin. Toisaalta heikentynyt ruplan kurssi on suomalaisen viennin kannalta epäedullinen.

”Julkisuudessa ilmoitettu syy Venäjän asettamalle tuontikiellolle oli epäluottamus eurooppalaisten tuotteiden alkuperään ja kasvinsuojelusertifikaattiin. Tuotteiden alkuperän kanssa on tiettävästi ollutkin epäselvyyttä, mutta toisaalta vuoden päivät WTO:n jäsenenä ollut Venäjä pelaa poliittisesti omaan pussiinsa”, Venäjän kauppaa perunantuottajien peltopäivillä arvioinut konsultti **Pekka Honkala** sanoi.

”Toisaalta henki on ollut sellainen, että tuontikiellon solmun uskotaan aukenevan syyskuussa Euroopan ja Moskovan kesken käytävissä keskusteluissa.”

Isot idänmarkkinat

Venäjän talouskasvu on hyytynyt hieman takavuosien huipputahdista, mutta se on kotimaiselle vihannesalalle edelleen suurin vientimaa.

Suomesta vientiin suuntautuvista maataloustuotteista miltei kolmannes päätyy Venäjälle.

”Siellä on kasvava keskiluokka, joka haluaa ostaa laadukkaita elintarvikkeita ja on valmis maksamaan niistä. Suomi pystyy tätä laatua tarjoamaan”, Honkala toteaa.

JUKKA KOIVULA

Satoa 135 eri omenalajikkeesta

KONTIOLAHTI (MT)
Laaja lajikevalikoima sopii meille erinomaisesti, koska olemme erikoistuneet palvelemaan itsepoimijoita, sanoo omenanviljelijä **Reetta Lempinen** Lempisten Luomuomenasta Kontiolahden Romolta.

Yhteensä kolmen hehtaarin laajuisella omenatarhalla kasvaa noin 1 800 hedelmäpuuta. Omenasatoa odotetaan 4 500–5 000 kiloa.

”Lämpimän ja sateettoman sään ansiosta pölytys onnistui hyvin, eikä kuivuus ole vaivannut”, kuvailee Lempinen kuluvaa satokautta.

”Sato on kyllä kypsynyt etuajassa.”

Omenatarha sijaitsee etelärinteellä ja maa on hikevä. ”Minä haluan kasvattaa omenapuita, jotka pärjäävät ilman kastelua ja pysyvät tukematta pystyssä.”

Tarhan vanhimman osan noin 40 omenapuuta on istutettu 1930- ja 1940-lukujen vaihteessa. Tila on ollut saman suvun hallussa jo 200 vuotta.

”Meillä viljellään osin epäammattimaisesti siinä mielessä, että osa tarhasta on kokonaan nurmikolla ja vain uusimpien puiden aluset on katettu kankaalla.”

Kaksinkertaisesti puita

Lempinen käy tilan ulkopuolella töissä, syksyisin tosin harvakseltaan.

Jos haluaisi saada pelkästään omenatarhasta elantonsa, pitäisi puumäärä kaksinkertaistaa, satokautta pidentää muilla hedelmäpuilla ja mehustamotoimintaa kasvattaa, luettelee Lempinen.

Tällä hetkellä koko luomuomenasato saadaan hyödynnettyä.

Itsepoiminnan lisäksi tilalla toimii mehustamo. Siellä mehustetaan myyntiin tilan omaa luomuomenatäysmehua ja -tuoremehua. Myyntimehujen lisäksi mehustetaan asiakkaille.

SAARA OLKKONEN

Syyslajike Pekka on poikkeavan tummakuorinen.

»Kokeilut eivät ole nopeita, sillä sadon odottamiseen menee viisi vuotta.«

REETTA LEMPINEN

”Emme ole lähteneet tavoittelemaan pääsyä kauppaketjuihin. Pärjäämme itsepoiminnalla, omalla jatkojalostuksella ja myymällä omenoita pienille erikoisliikkeille. Tarjonta ja kysyntä ovat hyvin tasapainossa.”

Lempinen uskoo luomuomenan kysyntään ja sen kasvuun, kunhan hinta ei karkaa liian korkeaksi.

Monta perusrunkoa

Luomuomenatarhalla tiettyjen torjunta-aineiden käyttö olisi sallittu. Lempinen pitää oksasaksia tehokkaimpana torjuntakeinona.

Jos jossain näkyy toukkia, leikkaan toukkaisen osan oksasta pois ja kuljetan sen tilalta pois, hän kertoo.

Omenakääriäinen ilmaantui noin kolme vuotta sitten tarhalle ensimmäisen kerran. Se verottaa satoa vuosittain muutaman sadan kilon verran.

Laajan lajikevalikoiman lisäksi Lempinen on käyttänyt laajasti eri perusrunkoja. ”Mitään valmista mallia tai yhdistelmää ei ole olemassa näille korkeuksille. Omena kyllä menestyy, kunhan löytää hyvän yhdistelmän.”

Perusrunkoina tarhan omenapuissa on käytetty perinteistä voimakaskasvuista Antonovka-perusrunkoa, voimakkaasti kasvua hillitseviä perusrunkoja, välipuurunkoja sekä lievemmin kasvua hillitseviä perusrunkoja.

”Kokeilut eivät ole nopeita, sillä sadon odottamiseen menee viisi vuotta.”

Lempisen lempilajike vaihtelee kauden eri vaiheissa. Eri kanelilajikkeiden lisäksi hän nimeää kuitenkin MTT:n jalosteen Pekan yhdeksi suosikikseen.

SARI PENTTINEN

Tarha on erikoistunut palvelemaan itsepoimijoita.

Omenan hehtaarituotos TE-keskuksittain vuonna 2012

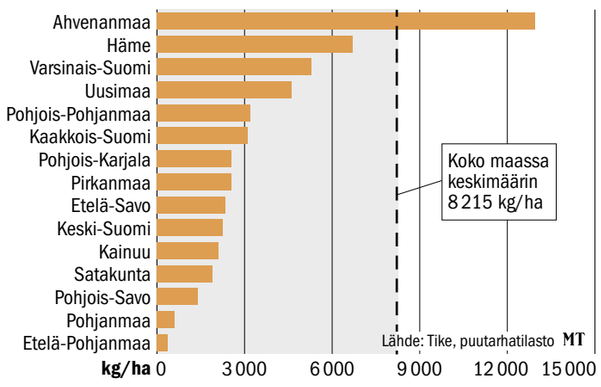

Omenanviljely Suomessa vuonna 2012
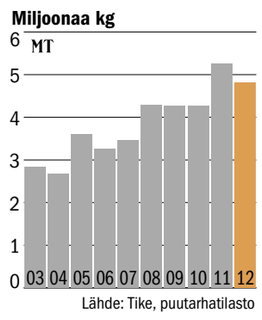
Sato 2003–2012